

בריטניה: כנופיית השלושה נגד הלייבור

לגנות את מעשי הסובייטים באפגניסטאן ובאותו זמן להחזיק בשלטון את החונטות באמריקה הלאטינית רק מכיוון שהן אנטי-קומוניסטיות. גם היטלר היה אנטי-קומוניסט. אם המערב לא יתקן את דרכו בעולם השלישי, לא נוכל להעמיד פני מופתעים כשהעמים בארצות המפתחות יפנו לעולם הקומוניסטי בבקשת סיוע. זו תהיה אשמנתנו.

ומופית, באתו עמוד, דיוויד באקסטון, תושב ולואין גארדן סיטי:

זה מדכא שהנשיא קארטר ביטל את האמברגו על סיוע צבאי לאל-סלוודור (שהוטל אחרי רציחתם של יועצים אמריקאים לרפורמה-קרקעית וניזירות אמריקאיות). הדגש של קארטר על זכויות-אדם גם לפחות לכמה דיקטטורות באמריקה הלאטינית לשפץ את תדמיתן בשנים האחרונות.

ברור שיציבות פוליטית, לה ערבות ממשלות סמכותיות וימניות, שומרת על שכר נמוך ביותר ועל מחיר

נשיא-דשעבר קארטר
פאשלה בדקה התשעים

תיעוב כלפי מישטר הדיכוי השורר שם, ובושה עמוקה בשל המעורבות של המערב בטרגדיה של אמריקה הלאטינית. זה נראה לי אירוני שדווקא בשבוע שעבר (השבוע האחרון של הנשיא ג'ימי קארטר) חידשה ארצות-הברית את הסיוע הצבאי לחונטה הסלוודורית. כמוכן, דיקטטורה צבאית נחשבת כמישטר לגיטימי באמריקה הלאטינית. חוסר-צדק וסאדיזם שרירותי המזכירים את גרמניה הנאצית נעשו למוסד, והמערב עוצם עיניים. העובדה שהתהליכים במערב עלולים להובילו למצב דומה עד שנת 2000 מעוררת דאגה. מתי תבין ארצות-הברית שמכירת נשק למישטרים בלתי-דמוקרטיים תחסל את יומרת המערב לייצג את "העולם ה"חופשי"? לפי איזו אמת-מידה אנו מסווגים את צ'ילה ואל-סלוודור כחלק מהעולם החופשי, אך לא את פולין או אפגניסטאן? רק משום שהאחרונות נשלטות על ידי ממשלות קומוניסטיות? יש בכך משום צביעות

מפלגת העבודה הבריטית היתה, מאז ומתמיד, קואליציה של סוציאליסטים, מרקסיסטים, סוציאליסטים טיפיים דתיים, אנשי איגודים-מקצועיים, עסקני סניפים ואינטלקטואלים. השבוע פקד את המפלגה משבר חמור, שהפח בעיתונות הבריטית, המשמרית ברובה, עליצות שהסוותה היטב בראגה בלייבור: "אם באמת ינטשו כמה מנהיגים ימניים את המפלגה, יחוסל הלייבור כאל-טרנטיבה ושליטונה של מרגרט תאצ'ר יונצח לאורך ימים".

שיפוצים ושיפורים. ואמנם, גם סוציאליסטים בריטיים טובים אינם מזלזלים באיזמי, כנופיית השלש"ה לנטוש את הלייבור וליצור מפלגה סוציאליסטית-מרכזית. ויליאם רוג'רס, דיוויד אוואן ובעיקר שירלי ויליאמס נחשבים כפוליטיקאים מוכשרים, בעלי מיטען אינטלקטואלי וסופולאריים בקרב אמצעי-התיקשורת ה"ימניים. אליהם מצטרף גם רוי ג'קנס, שכיהן עד לפני חודש כנשיא השוקה-ארופי המשותף. אבל לטווח

ארוך תביא פרישת הימין, שהוא שולי בלייבור מבחינה מיספרית, תועלת עצומה למאמץ השינוי מיבני אמיתי בחברה הבריטית.

שירלי ויליאמס וחבריה פשוט אינם רוצים בשינויים סוציאליסטיים בבריטניה. הם מסתפקים בשיפוצים ובי שיפורים של השיטה הקיימת. הם תמיד שלטו בממלכת שלות הלייבור, הכשילו כל ניסיון לפגוע בשיטה הרכזית — ברצינות ולטווח ארוך, התחילו שפקד את פעילי הלייבור הביא להצלחת השמאל בוועידה בת יום אחד, שנערכה בשבוע שעבר בזומבלי. מנהיג השמאל, אנתוני וודג'ורד הן, שהוא סוציאליסט אמיתי, הצליח לשכנע את שאר הוועידה לקבל את הצעתו לקולג' אלקטוראלי שיבחר את מנהיג המפלגה ואת סגנו. 40 אחוז מחברי הגוף הבוחר יהיו אנשי האיגודים-המיקצועיים, המחזיקים את הלייבור מבחינה כלכלית וצריכורית. 30 אחוז יהיו חברי הסיעה הפרלמנטרית, ו-30 אחוז נוספים נציגי הסניפים.

סירובו של הימין האליטיסטי לקבל דמוקרטיזציה כל כך מרחיקת לכת גרם למשבר הנוכחי. גם מנהיג המפלגה, מייקל פוט, איש שמאל שעבר למרכז, נחל כישלון בוועידה. הוא רצה ש-50 אחוז מחברי הגוף הבוחר יפלו בחלקה של הסיעה הפרלמנטרית.

עיתוי נוח ללייבור. כמו בפרשת רפ"י, תביא פרישת הימין לחיסולו, או להעלמותו בשורות השמירנים. לכן העיתוי הוא נוח מאוד ללייבור, ולאגף ה"שמאל שבו, לתאצ'ר נותרו עוד לפחות שתי שנות שילטון. בשנים אלה יחודד עד הסוף ההבדל שבין השמרנים ללייבור. לפי תחזיות מתונות יהיו בבריטניה שלושה וחצי מיליוני מובטלים עד שלהי 1982. התעשייה הבריטית עומדת בפני התמוטטות, ופשיטות-רגל נעשו מאורעות שיגרתיים. כפי שאומר פוט עצמו, יעלמו מיקרוב מעל פני המפה התעשייתית של אירופה מיפ"עלים כמו בריטיש ליינד, בריטיש סטיל ואפילו חברת-התעופה הלאומית.

במצב דברים זה אין לשמאל מה לחשוש מאיזמי כנופיית השלושה. לעומת זאת תוכל מפלגת הלייבור, עם עלייתה לשלטון בעוד כשנתיים, לבצע את תוכנית החברתית-כלכלית מבלי שאנשים כמו שירלי ויליאמס או דיוויד אוואן יחבלו בה. בניגוד לכל התחזיות יהיה, כנראה, טוני בן למנהיגה של בריטניה באמצע שנות ה-80. תחת מנהיגותו, שתיהנה מגלי ריאקציה נגד השמרנות האורתודוקסית של תאצ'ר, ייעשה המשיח הבריטי מעבדה ענקית לנשיא סוציאליסטי של מאש, שיבצע אך ורק באמצעים דמוקרטיים מובהקים.

אליסלוודור: היטלר

היה אנטי-קומוניסט

שני מכתבים למערכת, שהופיעו השבוע בשבועון הבריטי הליברלי, אך האנטי-סוציאליסטי, סאנדי טימס, מבטאים היטב את משמעותה האמיתית של המדיניות האמריקאית באל-סלוודור בפרט, ובאמריקה הלאטינית ככלל. הם מתורגמים כאן בקיצורים קלים, בלתי מש" מעוותים.

כותב ג'ון באר, מפאמלמאות:
המצב באל-סלוודור מעורר בי תערובת של רגשי

שר-יחוייג
זכויות? שטויות!

רים זולים של מוצרים גולמיים המיוצאים לארצות-הברית. כך מכפיפים את השאיפות הצודקות של מיליוני בני-אדם לצרכים הכלכליים והפוליטיים של הדמוקרטיזציה המערבית תחת השלט המפוקפק של אנטי-קומוניזם.

ער כאן לשון המיבתב.
פירושים מיותרים. חבל שהנשיא קארטר סיים בצורה כזו את הקאריירה שלו, שהיסטוריונים בעתיד יעריכו כי אותה בחיוב, למרות העיתונות הגרועה שהוא מקבל עתה.

דרום-אפריקה:

סיפור-אהבה עם הייג

כבר עתה מגלים פליט פלטרורה התלהבות עצומה ממינויו של הגנרל אלכסנדר הייג לשר-יחוייג בממשלתו של רונאלד רגן. עוד לפני שאושר עלי-ידי הסינאט, הביע הייג את תמיכתו בעמדת ממשלת האפרטהייד בעניין נאמיביה, במנחמים שלא נשמעו מעולם תחת מישטרן של הנשיא היוצא, ג'ימי קארטר.

הייג הצדיק את סירובם של הגזענים ל"וותר" לאירי-גון השיתרון של נאמיביה, סוואפ, וסרב להאשים את דרום-אפריקה בכישלון המשאומתן. הוא טען שאין להתפלל על גישתם הספקנית של שליטי פלטרורה. לפי הייג יש להבין את הזיקה ההיסטורית ואת ההיבטים האסטרטגיים המעניקים למיעוט הלבן בדרום-אפריקה לכל לקבוע גם את גורלה של נאמיביה. מעל לכל זהות הדרום-אפריקאים על שהייג הכיר בערכים וב-אינטרסים המשותפים שלהם עם ארצות-הברית. הייג הצהיר, שאינטרס ארצות-הברית מחייב תמיכה בדרום-אפריקה, שלה ערכים משותפים, ומעל הכל, אינטרס אינטרסטי משותף, עם וושינגטון. "כשהוא זונח לחלוטין את ה"שטויות" של קארטר על זכויות-אדם, ציין הייג שבעיות נאמיביה הן בראש ובראשונה עניין של גיאוגרפיה, תחבורה וחומר גולמי.

עמדתו של הייג נעצה סכין בגבם של הליברלים הלבנים, הלוחמים באפרטהייד בדרום-אפריקה עצמה. הם האשימו, כמוכן, את ממשלת פלטרורה בטרורפדיה השיחות עם ווואפן בעניין נאמיביה. עתה זכתה המפי-לגה הגיוענית השלטת בגיבוי מלא של הייג, ושל ממי-שלט ארצות-הברית כולה.

גוש אמונים

והאפרטהייד

קשה להבין את התרעומת על עסקן גוש-אמונים, צבי סלונים, שערך מגנבית, מוצלחת כנראה, בדרום-אפריקה. עם זאת, חבל שסלונים התירם דווקא את יהודי דרום-אפריקה. הוא יכול היה להצליח עוד יותר בקרב הקאלוויניסטים האפריקאניים הלבנים.

רעיונות הגוש, התפיסה הגיוענית כלפי ה"ילי-דיס", התחושה הבסיסית של אתה-בחרתנו, וני-

גושאי סלונים

התחנה הבאה: אלאבמה

צול האידיאולוגיה לנישול ולניצול כלכלי, דומים להפליא לדיעות השולטות במפלגה הלאומנית הלבנה של דרום-אפריקה. יש להניח שאנשי הגוש, המאחדים את הפרגמטיזם ההתיישבותי של מפא"י והלהט הלאומני של חירות, יפיקו לקחים. יש לצפות לשליחי מגבית של הגוש גם במיסיסיפי ואלאבמה, שם מצפים להם בכליון עיניים אנשי קווקס-קלאן.